

Aan BAC Brandweer	Portefeuillehouder W. Kolff	Agendapunt 6
Van Portefeuillehouder Brandweer	Adviseur R. de Wit, P. Stevens	Datum vergadering 10-9-2021

Onderwerp: Oprichting expertisebureau risicobeheer en verzekeringen

Voorstel

Het BAC Brandweer wordt gevraagd om de portefeuillehouder te adviseren over het volgende voorgenomen voorstel aan het Veiligheidsberaad van 4 oktober 2021:

- > Het principebesluit te nemen tot het oprichten van een “stichting expertisebureau risicobeheer en verzekeringen veiligheidsregio’s” (hierna: expertisebureau risicobeheer);
- > Voor dit besluit gelden de volgende uitgangspunten en aandachtspunten:
 - Het expertisebureau risicobeheer voorziet in ieder geval in de ondersteuning bij de afhandeling van ongevallen en de gezamenlijke inkoop van een ongevallen-verzekering;
 - De wens om te komen tot de oprichting van een expertisebureau risicobeheer hangt samen met de wens om te komen tot de oprichting van een waarborgfonds, dat in ieder geval voorziet in de financiering van de niet-verzekerbare aanspraken. De mogelijkheden om te komen tot een waarborgfonds worden op dit moment door de RCDV onderzocht en eerste helft 2022 aan het Veiligheidsberaad voorgelegd;
 - Samenwerking tussen veiligheidsregio’s op dit thema valt onder het begrip advies en bemiddeling als bedoeld in de Wet financieel toezicht. Voor de oprichting van een expertisebureau is daarom een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) vereist;
 - De aangewezen rechtsvorm voor het expertisebureau is een stichting. De veiligheidsregio’s sluiten een deelnemersovereenkomst met de stichting;
 - Deelname van een veiligheidsregio aan het expertisebureau risicobeheer is niet verplicht;
 - De kosten worden verdeeld op basis van hoofdelijke omslag. Naar verwachting bedragen de kosten circa € 22.500 incl. btw per veiligheidsregio per jaar. Ter zijner tijd wordt in relatie tot onder meer de oprichting van het waarborgfonds opnieuw gekeken naar de verdeelsleutel voor de jaren 2024 en verder;
 - De hosting van het expertisebureau wordt ondergebracht bij Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Voor de jaren 2024 en verder wordt opnieuw gekeken naar deze keuze;
 - Door de afzonderlijke veiligheidsregio’s worden de raden van de inliggende gemeenten eerst in de gelegenheid gesteld om, gelijk aan het proces rondom de oprichting van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio’s (WVSV), hun wensen en bedenkingen t.a.v. deelname aan dit expertisebureau kenbaar te maken. Deze verplichting volgt uit de Wet gemeenschappelijke regelingen;

- > Op basis hiervan tevens in te stemmen met het vervolgtraject:
 - Een brief van de voorzitter Veiligheidsberaad aan de 25 algemeen besturen veiligheidsregio met het verzoek om te besluiten tot oprichting van de stichting expertisebureau risicobeheer en verzekeringen veiligheidsregio's;
 - De RCDV te verzoeken de statuten van het expertisebureau risicobeheer op te stellen, en het Veiligheidsberaad hierover te informeren. Bij het opstellen van de statuten dient rekening te worden gehouden met de governance van het mogelijk op te richten waarborgfonds;
 - De formele oprichting van de stichting volgt zo spoedig mogelijk;
 - Na de oprichting van de stichting wordt een vergunning aangevraagd bij de AFM.

Aanleiding

De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) is enige tijd aan de slag met het thema 'Goedwerkgeverschap na dienstongevallen'. Vanwege de importantie en het voorziene vervolgtraject is van belang dat de Bestuurlijke Adviescommissie en het Veiligheidsberaad worden betrokken bij deze ontwikkelingen.

Op 22 maart 2021 is in het Veiligheidsberaad toegelicht dat de veiligheidsregio's door een aantal interne en externe ontwikkelingen zich bewust zijn geraakt van het belang van aanspraken van medewerkers, die getroffen worden door een ongeval tijdens het werk. Daarom heeft de RCDV het project risicomanagement en verzekeringen opgestart, om landelijke lijnen te formuleren.

Op 16 april, 11 mei en 18 juni 2021 heeft de RCDV gesproken over de diverse voorstellen. De RCDV heeft allereerst ingestemd met het voorstel om een landelijke regeling met aanspraken, bij voorkeur verbonden met de rechtspositie (car-uwo/cao), in te voeren. Daarnaast is besloten om deze aanspraken in gezamenlijkheid te financieren in een mix van verzekeren en zelf/samen dragen. Verder is besloten om ter ondersteuning een expertisebureau op te richten. Aangezien hiervoor een stichting de aangewezen vorm blijkt is het aan de besturen van de veiligheidsregio's om hierover te besluiten. Afgesproken is het Veiligheidsberaad hierbij vooraf te betrekken.

Toelichting

Privaatrechtelijk

Voor de activiteiten van het expertisebureau risicobeheer is een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) vereist. Dit vloeit voort uit wet- en regelgeving over het adviseren en bemiddelen rondom verzekeringen. Deze vergunningsplicht heeft tot gevolg dat het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon noodzakelijk is. Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een andere rechtspersoon. Hier liggen drie overwegingen aan ten grondslag:

1. Het is de verwachting van juridisch experts dat de AFM niet akkoord gaat met het onderbrengen van deze activiteiten bij een rechtspersoon met andersoortige activiteiten;
2. Het samenvoegen van de activiteiten van het expertisebureau met de werkzaamheden van een veiligheidsregio leidt tot aansprakelijkheidsrisico's voor de veiligheidsregio's;

3. Het expertisebureau is wettelijk verplicht om een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Net als de AFM zal de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar bedenkingen hebben bij het samenvoegen van activiteiten.

Stichting

De aangewezen rechtsvorm voor deze samenwerking is een stichting. De keuze voor de stichting is afgeleid van het reeds gegeven advies over de rechtsvorm voor een waarborgfonds. Dit fonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. Dit heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Er kan echter voor het fonds een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht. Hierbij is het dan wel van belang dat geen sprake is van een winstoogmerk. Dat maakt dat gekozen moet worden tussen de rechtsvorm 'stichting' en de rechtsvormen 'onderlinge waarborgmaatschappij'. Dit laatste is een bijzondere verenigingsvorm. Gelet op de wens voor een lichte structuur wordt voor het *waarborgfonds* een stichting beoogd (een vereniging is in dat opzicht veel omvangrijker). Om de activiteiten van het *expertisebureau* hierop te laten aansluiten ligt een stichting eveneens voor de hand. Hiermee wordt geen zwaardere structuur opgetuigd dan strikt noodzakelijk is.

Deelname

De deelname aan het expertisebureau risicobeheer is vrijwillig. Alle 25 veiligheidsregio's hebben ambtelijk (in de RCDV) evenwel ingestemd met deelname.

Waarborgfonds

Om aanspraken die niet verzekeraar zijn in gezamenlijkheid te financieren, is de oprichting van een waarborgfonds mogelijk. De RCDV bespreekt naar verwachting eind 2021/begin 2022 de voorstellen over het waarborgfonds. Voor de oprichting van een waarborgfonds is de oprichting van een separate stichting noodzakelijk. Dit voorstel wordt in de eerste helft van 2022 aan het Veiligheidsberaad voorgelegd. Na bestuurlijk akkoord volgt een gefaseerde invoering van de voorstellen in 2022 en 2023.

Consequenties

Omvang

De omvang van het expertisebureau beperkt zich in de jaren 2022-2023 tot circa 2,5 fte.

Verdeelsleutel

Voor het expertisebureau is voor de komende twee jaar ambtelijk (in de RCDV) een verdeelsleutel overeengekomen op basis van hoofdelijke omslag. Naar verwachting bedragen de kosten circa € 22.500 incl. btw per veiligheidsregio per jaar. Afgesproken is dat te zijner tijd in relatie tot onder meer de oprichting van het waarborgfonds opnieuw gekeken wordt naar de verdeelsleutel voor de jaren 2024 en verder.

Hosting

Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland heeft zich bereid verklaard om het expertisebureau gedurende in ieder geval de jaren 2022 en 2023 te ondersteunen. Dat is onder meer gelegen in het belang van het meenemen van de G4-regio's om te komen tot een gezamenlijk waarborgfonds. Ook is bij Amsterdam-Amstelland specifieke fiscale expertise beschikbaar en kan de ondersteuning door Amsterdam-Amstelland de overeengekomen samenwerking met Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam verder versterken. Voor de jaren 2024 en verder wordt

uiterlijk in 2023 opnieuw gekeken naar deze keuze bij de doorontwikkeling van het expertisebureau.

Advies en besluitvorming

Historie

Gremium	Datum	Inhoud besluit
BAC Brandweer	05-03-2021	Ter advisering
Veiligheidsberaad	22-03-2021	Ter informatie

Vervolg

Gremium	Datum	Inhoud besluit
BAC Brandweer	10-09-2021	Advies
Veiligheidsberaad	04-10-2021	Besluitvorming

Communicatie

Beoogd is om in het najaar extern uiting te geven aan de aanstaande oprichting van het expertisebureau risicobeheer.

Bijlagen

- a) Notitie businesscase Goedwerkgeverschap na dienstongevallen RCDV 11 mei 2021
- b) Notitie rechtsvorm expertisebureau risicobeheer RCDV 18 juni 2021